

Регіональні особливості захворюваності населення України на офтальмологічну патологію, її динаміка

Н.В. Медведовська

Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л. Шупика, м. Київ

Проведено науковий аналіз статистичних даних динаміки захворюваності за класом хвороб ока та його придаткового апарату серед населення України з урахуванням регіональних особливостей та результатів оперативного моніторингу показників рівня офтальмологічної патології в регіонах України. **Ключові слова:** моніторинг, регіональні особливості офтальмологічної патології, захворюваність на патологію ока та придаткового апарату.

Збереження здорового функціонування органу зору є важливою складовою працездатності, трудового і кар'єрного успіху кожної людини, основою її соціальної адаптації в суспільстві. Зважаючи на зростання поширеності хвороб ока серед населення України, вивчення регіональних особливостей цього явища не втрачає своєї актуальності [1–4].

Мета дослідження: проведення ретроспективного та проспективного аналізу показників захворюваності за класом хвороб ока та його придаткового апарату серед населення України, вивчення її динаміки та регіональних особливостей за період з 2000 р. до 2011 р.

МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ

Статистичний, епідеміологічний аналіз, графічний аналіз динамічних рядів показників захворюваності на хвороби ока та придаткового апарату серед населення основних адміністративних територій України, стандартизація, прогностування.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Хвороби ока та придаткового апарату в загальній структурі захворюваності населення України у 2011 р. зумовили майже 5,0% (4,97%) первинних звернень до лікувально-профілактичних закладів України (абс. число 1 655 747 звернень, або 3631,2 на 100 тис. населення). Протягом останніх років їхня питома вага в загальній структурі захворюваності населення України залишається незмінною при поступовому зростанні відносних показників захворюваності (мал. 1).

За підсумками 2011 р. найнижчі рівні захворюваності на офтальмологічну патологію виявлено в АР Крим (2172,2), м. Севастополі (2598,6), Сумській (2442,1) та Житомирській (26 910,0 на 100 тис. населення) областях (мал. 2, 3). За результатами нашого дослідження на означених адміністративних територіях сформована тенденція до зниження показника захворюваності порівняно із його динамікою зростання за значеннями показника захворюваності на хвороби ока та придаткового апарату в цілому по Україні. Так, приріст показника захворюваності за класом хвороб ока та придаткового апарату за 2000–2011 рр. серед населення АР Крим, Сумської області та м. Севастополя виявився негативним, склавши -1,79%, -14,09% та -11,98% відповідно.

У групу регіонів із середніми значеннями захворюваності на хвороби ока та придаткового апарату (коливання значення показника захворюваності становило не більше +10 % від середнього значення по Україні у 2011 р. – 3631,2 на 100 тис. населення) увійшли: Херсонська (3797,0), Одеська (3749,6), Тернопільська (3720,5), Волинська (3624,3), Черкаська (3612,2), Чернігівська (3615,2), Закарпатська (3508,3) та Кіровоградська (3219,2 на 100 тис. населення) області.

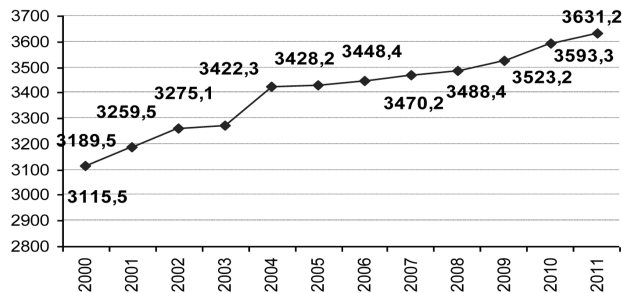
Високі рівні захворюваності на хвороби ока та придаткового апарату за підсумками 2011 р. були характерні для Вінницької (4365,5), Дніпропетровської (4729,1), Івано-Франківської (4394,8), Львівської (4606,9), Рівненської (4825,4), Харківської (4479,0), Чернівецької (4478,1) областей та міста Києва (4768,9 на 100 тис. населення) (мал. 4).

Порівняно з 2000 р. у 2011 р. показник захворюваності населення України на хвороби ока та придаткового апарату зріс на 16,55%. Нами були виявлені суттєві регіональні розбіжності у темпах її зростання у розрізі основних адміністративних територій України. Так, для західних областей України характерними стали найвищі показники приросту захворюваності за класом хвороб ока та придаткового апарату. За 2000–2011 рр. захворюваність населення на хвороби ока та придаткового апарату в Тернопільській області зросла з 2330,9 до 3720,5 на 100 тис. населення, що склало більше ніж 50,0% (59,62%) приросту. У Чернівецькій області аналогічний показник зріс з 3069,8 у 2000 р. до 4478,1 на 100 тис. населення у 2011 р., що у відсотках склало приріст +45,88%. У Закарпатській області аналогічний приріст становив 43,71% (з 2441,3 у 2000 р. до 3508,3 у 2011 р. на 100 тис. населення). В Івано-Франківській області захворюваність за класом хвороб ока та його придаткового апарату зросла з 3315,1 у 2000 р. до 4394,8 на 100 тис. населення у 2011 р., зумовивши приріст показника на 32,57%. Також на третину (+33,47%) зросла захворюваність за класом хвороб ока та його придаткового апарату в Рівненській області та в місті Києві (+38,66%).

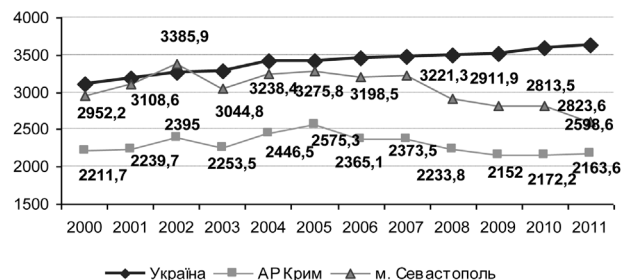
Надзвичайно високим за 2000–2011 рр. виявився також показник приросту захворюваності за класом хвороб ока та придаткового апарату в Харківській області, що склав +59,14% (з 2814,6 у 2000 р. до 4479,0 на 100 тис. населення у 2011 р.).

За підсумками 2011 р. найвищими рівні захворюваності на хвороби ока та придаткового апарату виявлені в Рівненській (4825,4), Дніпропетровській (4729,1) областях та місті Києві (4768,9 на 100 тис. населення), що разом із відслідкованими нами тенденціями приросту означеного показника в цих регіонах (+33,47%; +19,7%; +38,66% відповідно) свідчить про ймовірність подальшого збереження високих значень захворюваності на хвороби ока та придаткового апарату в даних регіонах країни, що потребує відповідного кадрового та фінансового забезпечення офтальмологічної служби.

Незважаючи на відносно середні значення показників захворюваності на хвороби ока та придаткового апарату у західних областях України, їхній приріст порівняно з 2000 р.

Мал. 1. Динаміка показників захворюваності за класом хвороб ока та придаткового апарату серед населення України за 2000–2011 рр. (на 100 тис. населення)

Мал. 2. Динаміка захворюваності за класом хвороб ока та придаткового апарату в регіонах з низькими значеннями її показника (м. Севастополь та АР Крим) порівняно зі значеннями по Україні за 2000–2011 рр. (на 100 тис. населення)

перевищує 30,0%, а в окремих регіонах – Тернопільська (+59,62%) та Чернівецька (+45,9%) області – наближається до 50,0% і більше, що свідчить про ймовірність високих значень показників захворюваності на хвороби ока та придаткового апарату в цих регіонах на майбутнє.

ВИСНОВКИ

Отже, проведений аналіз регіональних особливостей офтальмологічної захворюваності населення України дав змогу виявити численні регіональні розбіжності та їхні сформовані

Региональные особенности заболеваемости населения Украины офтальмологической патологией, ее динамика

N.V. Medvedovskaya

Проведен научный анализ статистических данных динамики заболеваемости по классу болезней глаза и его придаточного аппарата среди населения Украины с учетом региональных особенностей и результатов оперативного мониторинга показателей уровня офтальмологической патологии в регионах Украины.

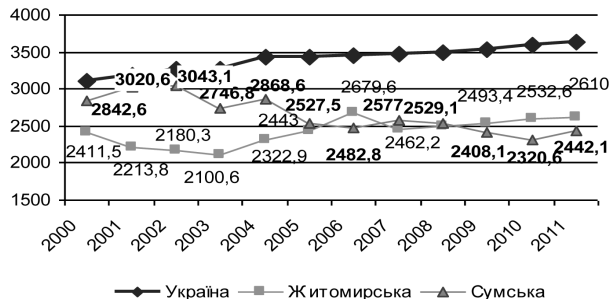
Ключевые слова: мониторинг, региональные особенности офтальмологической патологии, заболеваемость патологией глаза и придаточного аппарата.

Сведения об авторе:

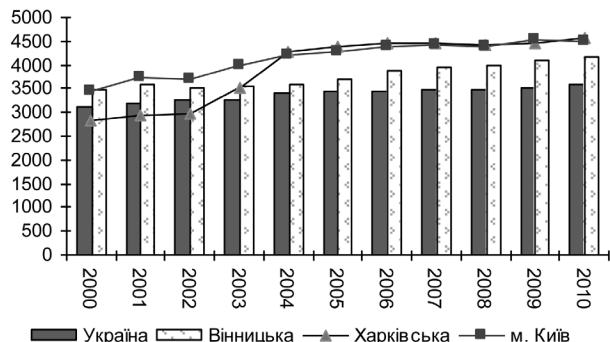
Медведовская Наталия Владимировна – Национальная медицинская академия последипломного образования имени П.Л. Шупика, 04112, г. Киев, ул. Дорогожицкая, 9; тел.: (044) 486-31-64.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Медведовська Н.В. Закономірності стану здоров'я населення України / Н.В. Медведовська, В.В. Лазоришенець, Т.К. Кульчицька, Г.О. Слабкий // Щорічна доповідь про стан здоров'я населення України та санітарно-епідеміологічну ситуацію. – 2009 р. – К., 2010. – С. 34–44.
2. Первинна медико-санітарна допомога / сімейна медицина: [монографія] / за ред. В.М. Князевича; Стаття постуила в редакцію 7.05.2013

Мал. 3. Динаміка захворюваності за класом хвороб ока та придаткового апарату в регіонах з низькими значеннями її показника (Сумська та Житомирська області) порівняно зі значеннями по Україні за 2000–2011 рр. (на 100 тис. населення)

Мал. 4. Динаміка захворюваності за класом хвороб ока та придаткового апарату в регіонах з високими значеннями її показника (Вінницька та Харківська області, м. Київ) порівняно зі значеннями по Україні за 2000–2011 рр. (на 100 тис. населення)

тенденції за 2000–2011 рр., що свідчить про доцільність подальшого ведення такого моніторингу як інформаційного підґрунтя поглибленого вивчення причин формування тих чи інших процесів захворюваності на хвороби ока та придаткового апарату в розрізі адміністративних територій України.

Regional characteristics of the population of Ukraine ophthalmic disease pathology, its dynamics

N.V. Medvedovskaya

The scientific analysis of statistical data of dynamics of morbidity of class of illnesses of eye and his additional vehicle is conducted among the population of Ukraine taking into account regional features and results of the operative monitoring of indexes of his morbidity on ophthalmology pathology in the regions of Ukraine.

Key words: monitoring, regional features ophthalmic diseases, the incidence of eye disorders and additional vehicle.

3. Слабкий Г.О. Регіональні особливості стану здоров'я населення України (за період 2005–2009 рр.) / Г.О. Слабкий, Н.В. Медведовська // Монографія. – К., 2010. – 174 с.
4. Щорічна доповідь про стан здоров'я населення України та санітарно-епідеміологічну ситуацію. – 2009. – К., 2010. – 446 с.